Svensk Lungmedicinsk Förening

Verksamhetsberättelse
1 jan – 31 dec 2023

Styrelsen

Styrelsepost	Namn	Vald till årsmötet
Ordförande	Johan Svahn	2025
Tillträdande ordförande	Cecilia Bredin	2027
Vice ordförande	Stephanie Mindus	2025
Kassaförvaltare, medlemsansvarig	Britt-Marie Eldh	2025
Vetenskaplig sekreterare	Magnus Ekström	2025
Facklig sekreterare	Johanna Roos	2024
Yngre ledamot	Beata Falk	2024
Redaktör LoAF	Martin Wallberg	2024
Webbansvarig	Miran Hasan	2025
Utbildningsansvarig	Antje Kuhlman	2024

Sammanfattning av 2023

*Styrelsen har under året bestått av tio ordinarie ledamöter. Arbetet under året har till stor del präglats av att försöka reda ut de problem som uppstod i samband med en större om organisation på SLF*s kansli och att lösa de problem som uppstod främst vad gäller betalningar och redovisning. Under året har vi avslutat samarbetet med läkarförbundet med avseende på ekonomi och redovisning. Vi har istället ingått ett nytt avtal med en exter part ”Vasa byrån”. Samban med detta har vi också bytt verksamhetssystem till ”Björn Lundén” vilket ger en helt annan inblick i vår ekonomi och i och med det en bättre ekonomisk kontroll. I och med detta har vi också ingått ett nytt avtal med läkarförbundet som fortat sköter kanslifunktion och medlemshantering.*
Under året har vi också ingått ett nytt avtal med Mediahuset som innebär dels en lite högre garanterad inkomst men också en rörlig del som möjliggör ytterligare tillskott till vår ekonomi. Årsmötet hölls i samband med Svenska Lungkongressen i Göteborg och genomfördes på plats. Styrelsen har utöver detta haft 10 digitala styrelsemöten, ett Vinterplenum med vetenskapliga kommittén adjungerad 6–7 februari och ett styrelseinternat i Fjällbacka 30/8–1/9 2023. Styrelseinternaten är viktiga för att arbetet med strategiska frågor

ska hinna beredas, för planering av årsmötet, budgetarbete och inte minst för att styrelsens medlemmar ska lära känna varandra och kunna lösa resten av arbetet på distans under året. VK och en speciell arbetsgrupp har planerat och startat ett Nationellt nätverk för kliniska studier inom lungmedicin i Sverige: SPARC (Swedish Pulmonary Alliance for Research Collaboration).

En arbetsgrupp inom VK har arrangerat SLMFs föreläsningsserie, med lunchföreläsning via länk en tisdag i månaden, 4-5 gånger per termin vilket planeras fortsätta som en permanent utbildningsaktivitet.

Höstsymposium nr 4, med tema lungcancer genomfördes som ett digitalt möte. SLMFs stora forskningsanslag, för att stötta klinisk forskning, har delats ut till mycket välförtjänta pristagare i hård konkurrens med benäget stöd av flera olika läkemedelsbolag. Den årliga enkäten gällande kompetensförsörjningen kliniskt i chefs- och kontaktgruppen har diskuterats på chefsmötet under SLK i Göteborg för att medvetandegöra vårt eget ansvar i gällande kompetensförsörjningen nationellt och regionalt. ERS Var tillbaka som ett möte likt det innan pandemin och gick av stapeln i Milano där även SLMF kunde genomföra det vetenskapliga kvällsmötet som var ett lyckat och välbesökt evenemang.

Möten

Under verksamhetsåret har följande föreningsmöten avhållits:

Svenska Lungkongressen (SLK) 2023 och årsmöte

SLK genomfördes i Göteborg 18 – 20 april 2023 i form av ett fysiskt möte.

SLMF:s årsmöte genomfördes under SLK i Göteborg.

Hedersledamot 2023

Till hedersledamot valdes Bengt Bergman, Göteborg.

Utbildningsfrågor

Målbeskrivning för specialisttjänstgöring i lungmedicin: SOSFS 2015:8 och HSLF-FS 2021:8
I nuläget finns det 2 parallella ST-föreskrifter: SOSFS 2015:8 (gäller än så länge de flesta ST-läkare som är utbildade i Sverige) och HSLF-FS 2021:8 (där den så kallade bastjänstgöringen BT blir en del av ST och ST förlängs till minst 5,5år). Målbeskrivningen för HSLF-FS 2021:8 är i princip den samma som för SOSFS 2015:8 och ST-utbildningen är fortfarande målstyrd, inte tids-styrd.
På SLMF:s hemsida finns rekommendationer framtagna av studierektorsgruppen inom SLMF som förtydligar Socialstyrelsens målbeskrivningar och ska vara en hjälp vid planering av specialisttjänstgöringen och leda till en mer jämlik utbildning i hela Sverige. Samtidigt är det dock svårt att ge konkreta anvisningar (till exempel exakt vilka randningar som ska ingå och hur lång dessa ska vara) eftersom de lokala förutsättningarna är mycket olika. SLMF:s rekommendationer och de lokala utbildningsplanerna diskuteras frekvent inom studierektorsgruppen och uppdateras löpande.

Studierektorsgruppen
Studierektorsgruppen med studierektorer inom lungmedicin från hela landet har haft möte i mars och oktober 2023. Nätverket jobbar för att få till en så bra och jämlik ST-utbildning i hela landet som möjligt och är en ytterst viktig resurs när det gäller utbildningsfrågor. Den skapar även en så kallad ”Lungmedicinsk fallsamling” som används för lokala ST-utbildningar.

SK-kurser 2023
SLMF fortsätter i samarbete med lokala kursgivare att erbjuda ett återkommande kurscurriculum som täcker de delmålen i målbeskrivningen som är specifika för lungmedicin. Dessa kurser är av stor betydelse för att säkerställa en ST-utbildning av hög kvalité i hela landet och för att ge ST-läkarna möjlighet att uppnå alla obligatoriska delmål inom rimlig tid. Under 2023 har det anordnats 5 ST kurser i SLMFs regi. Dessutom har det anordnats 2 regionala utbildningsdagar där även ST-läkare från andra regioner var välkomna.
SLMF:s styrelse och studierektorsgruppen jobbar just nu med att ta fram ett policy-dokument avseende ST-kurserna som ska tydliggöra att det ligger i arbetsgivarnas ansvarsområde att kunna erbjuda en adekvat ST-utbildning. ST-läkarna måste få möjlighet att delta i de nationella kurserna, och lokala kursgivare måste få förutsättningar från arbetsgivaren att kunna genomföra kurser. Framför allt i tider av ökande besparingskrav anser SLMF att det är viktigt att tydliggöra vår position.

Övriga utbildningsaktiviteter
SLMFs postgraduate utbildning ”Höstsymposium” genomfördes för 4:e gången i november 2023. Temat var ”Lungcancer”, arrangerad av Lungkliniken i Lund. Föreläsningarna från dagen finns tillgängliga på SLMF:s hemsida.
Inom den ”lungmedicinska föreläsningsserien” med en digital föreläsning vid lunchtid har 8 utbildningstillfällen arrangerats under året, även dessa finns tillgängliga på hemsidan.
Som vidareutbildning för specialister har kursen ”Ovanliga lungsjukdomar” arrangerats under hösten 2023 i Lund, välbesökt och mycket uppskattad.

SPUR-den egna professionen granskar kvaliteten på vårdgivarnas ST
Under 2023 har det genomförts 3 SPUR inspektioner av lungmedicinska enheter: Karlstad, Örebro och Södersjukhuset i Stockholm. Rapporterna går att hitta på Lipus hemsida, www.lipus.se .

Specialistexamen 2023
Specialistexamen i Lungmedicin 2023 har genomförts med 7 deltagare som alla blivit godkända.

SLMF kvällsmöte under ERS
Det traditionella vetenskapliga kvällsmötet under ERS-kongressen i Milano anordnades av SLMF i samarbete med Mediahuset. Två disputerade presenterade sina projekt med efterföljande middag.

SLMF:s lungmedicinska forskningsanslag

Våren 2023 utlystes för tionde gången SLMF:s lungmedicinska forskningsanslag till projekt av hög kvalitét och med stor klinisk potential. Totalt inkom åtta ansökningar som berörde en rad olika områden inom lungmedicinen. Ansökningarna bedömdes av en jury bestående av SLMF:s vetenskaplige sekreterare, representant från SLMF:s vetenskapliga kommitté, samt tre externa nordiska ledamöter. Den totala anslagssumman för SLMF-anslaget uppgick till 400 000 SEK uppdelat på två anslag om vardera 200 000 SEK, där ett anslag gick till junior (ännu inte docent) eller mer senior forskare. Följande läkemedelsbolag förutom SLMF har bidragit: AstraZeneca, Boehringer Ingelheim, Chiesi Pharma, GlaxoSmithKline, Orion-Pharma, Sanofi och Viatris.

Utifrån juryns bedömning har SLMF:s styrelse beslutat att dela ut anslaget enligt följande:

Junior: Pernilla Darlington, specialistläkare och medicinsk doktor i lungmedicin, Södersjukhuset, ”Studie av sjukdomsdrivande mekanismer vid sarkoidos”, 200 000 kr.

Senior: Andreas Palm, överläkare och docent, Akademiska sjukhuset i Uppsala, "Ventilatorbehandling hos patienter med amyotrofisk lateralskleros – den nationella populationsbaserade DISCOVERY-studien", 200 000 kr.

Vetenskapliga kommittén

VK har under slutet av verksamhetsåret haft följande sammansättning: Magnus Ekström, Karlskrona, vetenskaplig sekreterare; Ludger Grote, Göteborg, ordförande; Josefin Sund, Örebro, sekreterare; Anders Blomberg, Umeå, Christer Jansson, Uppsala; Magnus Sköld, Stockholm; Arne Egesten, Lund; Anders Lindén, Stockholm; Lennart Persson, Linköping; Maria Planck, Lund; Magnus Kentson, Jönköping; Caroline Stridsman, Luleå samt Mirjam Ljunggren, Uppsala. Vidare har Hanna Sandelowsky från NAAKA (Nätverk för astma-, allergi- och KOL-intresserade allmänläkare), Stockholm, varit adjungerad till VK.

VK har under 2023 haft regelbundna zoommöten samt ett plenummöte delvis tillsammans med SLMF:s styrelse i februari.

VK har uppdaterat de lungmedicinska kohortstudier som finns i Sverige samt diskuterat de stora aktuella nationella akademiska multicenterstudierna inom lungmedicin (såsom BRONCHIOLE, BRONCHO- och SÖMN-SCAPIS (tilläggsstudier till SCAPIS), REDOX, och VALIDATE). Listning av årets avhandlingar inom lungmedicin har uppdaterats på hemsidan. VK och dess övriga aktiviteter kan följas på SLMF:s hemsida under den uppdaterade fliken ”Forskning”.

SLMFs forskningsnätverk för kliniska studier inom lungmedicin i Sverige, SPARC (Swedish Pulmonary Alliance for Research Collaboration) har fortsatt att utvecklas. Fyra pågående studier presenteras på den uppdaterade hemsidan, varav en ny studie (HILOT) planeras för att undersöka effekten av högflödesbehandling för patienter med hemsyrgas.

En arbetsgrupp inom VK har arrangerat SLMFs föreläsningsserie, med lunchföreläsning via länk en tisdag i månaden, 4-5 gånger per termin vilket varit uppskattat och fortsätter.

Remisser

Remissinflödet härstammar främst från Socialstyrelsen, oftast vidarebefordrade via Läkarförbundet eller Svenska Läkaresällskapet. Även Regionalt Cancer Centrum (RCC) och Regeringskansliet har förekommit bland remittenterna.
Remisser med lungmedicinskt innehåll besvaras systematiskt. Remisser med potentiellt viktiga konsekvenser för våra medlemmar besvaras även om remissfrågan i sig inte är av enbart lungmedicinskt intresse. Övriga remisser lämnats utan åtgärd från föreningens sida. Remissansvarig utarbetar remissvaren. Remissvaren förankras inom styrelsen innan dessa besvaras. Under 2023 har 6 remissvar lämnats (13 st 2021, 5 st 2020, 1 st 2019, 1st 2018, 3 st 2017, 2 st 2016, 5 st 2015). Svaren publiceras på SLMF:s hemsida.

Medlemsfrågor

I januari 2023 hade föreningen 645 medlemmar, därav 400 läkare och 245 associerade. Drygt 120 medlemmar är Pensionärer.

Lung & Allergiforum, hemsidan och arkiv

Lung & Allergiforum (LoAF)

I samarbete med SFFA har SLMF givit ut fyra nummer av Lung- och allergiforum under 2023. SLMFs ordförande är ansvarig utgivare. Tidsplanen för varje nummer har hållits och innehållet har i sin karaktär varit i linje med föregående år. Bland annat har de olika registergrupperna återkommande bidrag i tidningen liksom presentationer av aktuell lungmedicinsk forskning i landet. Tidningen ges ut i samarbete med mediaföretaget Mediahuset med huvudkontor i Göteborg. Utgivningen är kostnadsfri för SLMF och i stället ersätts SLMF årligen av Mediahuset som i sin tur har intäkter från annonsörer. Samarbetet fungerar bra och den årliga utgivningsplanen ligger fast.

Martin Wallberg 240310

Hemsidan

På föreningens hemsida (www.slmf.se) samlas som tidigare allehanda föreningsinformation, men fokus har i synnerhet varit att sammanställa information och rekommendationer för ST-utbildningen i lungsjukdomar, att sammanställa länkar till vårdprogram och se över kalendariet. Den av SLMF utsedda ledamot som är särskilt ansvarig för hemsidan ansvarar för löpande översyn och uppdatering av innehållet. Det praktiska arbetet med hemsidan sker i nära samarbete med Mediahuset.

Hemsidan under 2023 har blivit helt omstrukturerad med en ny plattform så att Hemsidan blir mer användarvänlig. Både för oss medlemmar och sidans övriga besökare! Syftet med den nya plattformen är:

- Att presentera allt innehåll på ett tydligt och lättöverskådligt sätt. Därför har vi minskat mängden val i huvudnavigeringen så att du enklare hittar det du söker.

- Alla besökare, oavsett om de använder mobil eller dator, får en lika bra och användarvänlig upplevelse.
- Färre klick för att hitta rätt; Föreningen har många olika typer av dokument. Alltifrån råd & information till mallar och mötesprotokoll. Genom tydligare kategorisering, i kombination med sidomenyer och ny sökfunktion, har vi velat göra det enklare att hitta dokument och nedladdningsbart material.
- Lättare att logga in på hemsidan; Medlemmar har samma användarnamn (epost) som på vår tidigare hemsida men första gången du loggar in på nya siten behöver du välja ”Glömt lösenord” för att få ett bekräftelsemejl skickat till dig. När du väl loggat in första gången kan du välja att lägga till ditt personnummer för att nästa gång även kunna logga in med BankID.
  Vet du inte vilken mailadress du står registrerad på eller vill du byta till en annan? Kontakta då webb@mediahuset.se så hjälper de dig.
  Observera att du måste vara medlem i SLMF för att ha tillgång till inloggningsfunktionen på hemsidan.
- Smidigare publicering; För dem som publicerar innehåll på hemsidan blir det enklare att lägga upp nytt och aktuellt innehåll. Vår hemsida har funnits med ett tag och under tiden har tekniken förbättrats en hel del. Det har vi tagit med oss för att skapa ett enklare och smidigare publiceringssystem.
- Bra både för sökmotorer och besökare; Med den nya hemsidan har vi arbetat mycket för att skapa en riktigt bra användarupplevelse. Den laddar snabbare och har en enklare struktur. Det hoppas vi att både du som besökare och sökmotorerna kommer att tycka om.

Under riktlinjer och vårdprogram har tillagt;
- Vårdprogram för sarkoidos ” Uppdaterat oktober 2023”.
- Tuberkulos-Vårdprogram från SILF ” Publicerad 2 mars 2023”.
- Nationellt vårdprogram för behandling av sömnapné hos vuxna ” Publicerad 4 september 2023”.

Arkiv

I nuläget finns fortfarande äldre arkivmaterial i Uppsala. Om det framöver blir aktuellt att flytta detta finns en kontakt med TAM (Tjänstemännens Arkiv) i Bromma etablerad. Allt nyare föreningsmaterial lagras elektroniskt via Läkarförbundets tjänst Admincontrol, som är åtkomlig för facklig sekreterare och övriga styrelsemedlemmar.

Internationella frågor

SLMF är medlem i UEMS (Union Européen des Medicins Spécialists) och i CERS (Conference of Respiratory Societies). De frågor som diskuteras rör sig ofta om strävan att få ett liknande innehåll i de olika ländernas specialistutbildningar samt frågan om hur kvaliteten på en specialist ska värderas. De flesta länder har en formell specialistexamen och formella krav på fortbildning, vilket saknas i Sverige.

Chef- och kontaktpersonsgruppen

Chefsmötet ägde rum under SLK i Göteborg med genomgång av den årliga kartläggningen avseende klinisk och akademisk kompetens inom lungmedicin i Sverige med hjälp av en enkät till alla chefs- och kontaktpersoner i Sverige. Sammanfattningsvis varierar bemanningen stort nationellt. Bäst bemannade är Universitetsklinikerna. Vi måste själva bevaka framtida behov av nya specialister för att täcka kända pensionsavgångar och vi måste själva utbilda de specialister vi behöver. Enligt hälso- och sjukvårdslagen ska regionerna dimensionera antalet ST-tjänster efter framtida behov. Vi måste själva, lokalt och regionalt, kräva samordning gällande tjänster och budget. Utredning av lungcancer är en del av den lungmedicinska specialitén. Samarbete med onkologin är viktig när det gäller behandling och terapi.

Kvalitetsarbete

Register

Register inom lungmedicin innefattar Swedevox, SESAR, Luftvägsregistret och Alfa-1-antitrypsinregistret (AAT-registret) och sedan slutet av 2014, Lungfibrosregistret. Samtliga register nås via SLMF:s hemsida.

Alfa-1-antitrypsinregistret

Registerhållare: Hanan Tanash

Mars 2024 har totalt 2004 PiZZ- och PiSZ-individer inkluderats i AAT-registret. Efter anmälan följs patienterna upp vartannat år, hittills upp till 18 gånger.

Flera forskningsprojekt, bland annat två avhandlingsarbeten om samband mellan svår AAT-brist och andra sjukdomar än lung-och leversjukdom, pågår med utgångspunkt från AAT-registret. Från Februari 2022 utökas registret med inklusion av personer med måttlig AAT-brist (PiSZ) och andra ovanliga AAT-fenotyper. Den behandlande läkaren kontaktas för att inkludera PiSZ-individerna i registret.Från registret har patienter rekryterats till flera behandlingsstudier. För närvarande pågår två studier. SPARTA studien är dubbelblind, placebo-kontrollerad fas III studieom effekt och säkerhet av två olika doseringar av intravenös substitution med humant AAT (Prolastin C®) och placebo. Patienter har rekryterats till studien från Malmö, Göteborg, Linköping Uppsala och Stockholm. KAMADA studien är en dubbelblind, placebo-kontrollerade fas III studie om effekt och säkerhet av AAT-inhalation. Patienterna rekryteras från alla städer i Sverige.Kohorten med AAT-brist (129 PiZZ och 54 PiSZ-individer) som identifierades vid nationell neonatal screening av AAT-brist under 1972 – 74 följs upp regelbundet. PiZZ-individerna i kohorten ingår i AAT-registret. Analysen av resultat från 42-års-kontroll pågår. Uppföljningen vid 46 års ålder blev klar i januari 2024.

Malmö 2024-03-13
Hanan Tanash

Hanan Tanash hanan.tanash@med.lu.se

Luftvägsregistret

Registerhållare: Caroline Stridsman, Docent Umeå universitet, Sjuksköterska Lung- och allergisektionen, Sunderby sjukhus. caroline.stridsman@norrbotten.se

Luftvägsregistret (LVR) är ett nationellt kvalitetsregister som hanterar diagnoserna astma hos barn och vuxna och KOL öppenvård (primär- och specialiserad vård) samt inneliggande vård gällande KOL. Registret är harmoniserat med nationella och internationella riktlinjer. Alla regioner i Sverige är idag anslutna till registret men det skiljer sig åt mellan antalet enheter/regioner som registrerar. Antalet registrerande enheter är numera över 1000. Registret har arbetat aktivt för att implementera direktöverföring av data från journalsystem till LVR, och i den senaste årsrapporten var nära 90 % av registrerade data direktöverförd. Antal unika patienter har också ökat markant och är idag 450 000.

LVR har ett nära samarbete med NPO Lung- och allergisjukdomar och har funnits med vid arbetet med det personcentrerade och sammanhållna vårdförloppet för KOL. Indikatorer är utarbetade från LVR och data finns att hitta i Vården i Siffror. Det går också att få indikatorstatistik för sin egen enhet med jämförelse med likartade enheter, både som en ögonblicksbild liksom över tid på LVR:s plattform Stratum.

Under det gångna året har populärvetenskapliga och vetenskapliga artiklar från LVR publicerats innehållande resultat om hur covid-19 pandemin har påverkat patienter med astma och KOL och om följsamhet till behandlingsriktlinjer. Forskningsverksamheten har ökat och det finns numera pågående doktorandprojekt som utgår från Luftvägsregistret. Årsrapport, vetenskapliga publikationer och presentation av styrgruppen finns att hitta på registrets hemsida: https://lvr.registercentrum.se/, vidare finns en beskrivning av pågående forskning att läsa på hemsidan Breathe Sweden.

Andningssviktsregistret Swedevox

Registerhållare: Magnus Ekström, överläkare, Blekingesjukhuset, Karlskrona; Docent och universitetslektor, Lunds universitet; pmekstrom@gmail.com

Nationellt kvalitetsregister för behandling med hemsyrgas, hemventilator, och en barndel för andningsstödjande behandling. Registret har generellt hög täckningsgrad på drygt 85% av patienter som startar hemsyrgas respektive hemventilator och är Nationellt Kvalitetsregister prioritetsnivå 1. Registret omfattar ett stort totalt antal registrerade patienter för oxygen (sedan 1987), ventilator (sedan 1996), och data kring CPAP-behandling för sömnapné (mellan åren 2010-2021). Registret har två koordinatorer för oxygen respektive ventilator på deltid. CPAP-delen stängdes 31 december 2021, varefter all registrering av CPAP sker i Svenska Sömnapnéregistret (SESAR).

Publika rapporter är tillgängliga på registrets hemsida, där vem som helst kan hämta dagsaktuella registerdata och jämföra kliniker och regioner. Registret arrangerar årliga kurser i oxygenbehandling och hemrespiratorbehandling. Registret publicerar uppdaterade riktlinjer för respektive behandling på hemsidan (http://www.ucr.uu.se/swedevox/).

Registret har hög forskningsaktivitet, med flera pågående doktorand- och forskningsprojekt och ett antal vetenskapliga artiklar publicerade under året. Studier inkluderar DISCOVERY - en stor samkörning mellan registrets armar, andra kvalitetsregister och statliga register där metodartikel och flera artiklar är publicerade, samt ett flertal analyser är pågående. I Swedevox har även genomförts studien REDOX - en registerbaserad interventionsstudie för

att jämföra effekten av oxygen ordinerad 24 timmar/dag jämfört med 15 timmar/dag. En ny registerbaserad studie, HILOT, planeras starta 2024/2025 för att undersöka effekten av högflödesbehandling för patienter med hemsyrgas.

Svenska Sömnapnéregistret SESAR

Registerhållare: Ludger Grote, professor i lungmedicin, överläkare, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg; ludger.grote@lungall.gu.se

SESAR är ett nationellt kvalitetsregister som kartlägger utredning och behandling av misstänkt obstruktiv sömnapné (OSA). Registret utvärderar väntetider, samsjuklighet och utfall av samtliga aktuella behandlingsalternativ i form av CPAP, intraoral skena, kirurgi eller annan terapeutisk åtgärd. Årsrapporter kring registrets aktivitet finns på registrets hemsida (https://sesar.registercentrum.se).

Nyheter och händelser under 2023: SESAR växer fortfarande - antal registrerande centrar överstiger nu 50 och närmare 50 000 vårdbesök registrerades under året – det är nytt rekord. Samarbete med vården i siffror har initierats och regelbunden visning av 4 kvalitetsindikatorer planeras för 2024. SESAR har arrangerad en digital registerdag med närmare 100 deltagare där nya data från årsrapporten diskuterades. SESAR hade för första gången en välbesökt monter på Sömnföreningens årskongress 2023 i Örebro.

Den nationella arbetsgruppen (NAG) för obstruktiv sömnapné hos vuxna har publicerad det första standardiserade vårdförloppet för diagnos och behandling av sömnapné under maj månaden 2023. I SESAR kan 6 av de 7 kvalitetsindikatorer registreras. Därmed finns ett bra underlag för de flesta regioner i landet att följa upp vårdförloppets indikatorer för god sömnapnévård. Alla 3 kunskapsdokument (diagnostiska riktlinjer, vårdprogram för behandling och vårdförloppet) finns på registrets hemsida www.sesar.se.

Data från SESAR registret har publicerats under året i ett flertal artiklar. Ett arbete beskriver det nationella systemet för kunskapsstyrning som ligger bakom framtagning av de ovannämnda kunskapsdokument som sedan kan följas upp i SESAR (1). I lung och Allergiforum har vi beskrivit hur data i SESAR återspeglar hur dessa styrdokument har modulerat (och förbättrat) vårdprocesser vid omhändertagande av patienter med sömnapné. I en artikel i Dagens Medicin kunde vi nyligen berätta om de stora regionala skillnader i maskvalet vid start av CPAP terapi.

Lungfibrosregistret

Registerhållare: Lisa Carlson, Karolinska Universitetssjukhuset, lisa.carlson@regionstockholm.se

Lungfibrosregistret har sedan 2014 samlat information rörande personer som drabbats av idiopatisk lungfibros (IPF). Registerhållare är Karolinska Universitetssjukhuset och till registret är en biobank för insamling av provmaterial kopplad. Registret och biobankens aktiviteter regleras av en styrgrupp som träffas två gånger varje år samt vid behov. Tjugofyra

sjukhus i Sverige är anslutna till registret och cirka 1000 patienter har registrerade uppgifter i plattformen (december 2023).

Målsättningen med registret är att öka kvalitén gällande omhändertagande av IPF-patienter. Med lungfibrosregistret som plattform får vi kunskap om vilken vård patienter med IPF får samt hur utfall så som lungfunktion ter sig nationellt och regionalt. Lungfibrosregistret kan även användas till att beskriva hur läkemedel används samt nyttan med dessa. Även patienternas livskvalitet utvärderas genom sjukdomsspecifikt frågeformulär. Registervariabler utgår från vårdprogrammet för idiopatisk lungfibros (2019).

Årsrapport för 2022 publicerades med redovisning av kvalitetsuppföljning på nationell nivå samt för vissa variabler även på lokal nivå. Registerdata har presenterats som abstracts på nationella och internationella konferenser samt under den nationella registerdagen i november 2023. En vetenskaplig artikel där registerdata har använts har publicerats under året (Kalafatis et al. Presence of antimodified protein antibodies in idiopathic pulmonary fibrosis. Resirology. 2023 Jun 27).

Styrgruppen fastställde under året en ny variabellista som kommer att implementeras under 2024 i samband med att lungfibrosregistret byter plattform. Förarbete för byte av plattform genomfördes under året och kan slutföras under 2024. Styrgruppens sammansättning ändrades i november 2023 i och med att Hamid Akbarshahi valdes in som ny ledamot och Jonas Einarsson avtackades.

Vårdprogram

Vårdprogram för sarkoidos ” Uppdaterat oktober 2023”.
Tuberkulos-Vårdprogram från SILF ” Publicerad 2 mars 2023”.
Nationellt vårdprogram för behandling av sömnapné hos vuxna ” Publicerad 4 september 2023”.

Ordföranden har ordet

En stor del av styrelsearbetet 2023 har handlat om att få ett nytt avtal med läkarförbundet på plats samt att inleda ett nytt samarbete med en extern redovisningskonsult. Valet föll på Vasabyrån en konsult som används av flera föreningar liknande vår egen. Övergången har inte varit smärtfri men vi är glada över vårt val och i och med bokslutet för 2023 så är överföringen i princip helt avslutad. Det som återstår att hantera är en del gamla bankbehörigheter för SLMF samt Stiftelsen där vi ännu inte har full tillgång om än insyn. Vi ser fram emot ett 2024 med enklare och tydligare ekonomisk hantering. Vi även fortsatt med våra viktiga strategiska satsningar på fortbildning och kompetensutveckling kliniskt och akademiskt. Digitala utbildningar inklusive höstsymposium samt ST-kurser och specialistexamen har kunnat genomföras med rekordstort deltagande. Nu ser vi fram emot 2024 som tar avstamp i SLK Örebro den 24 – 26 april. Välkomna!

Lund 2024-03-13

Ordförande SLMF
Johan Svahn